HULSHOUT

BESLISSING: Windenergie. Goedkeuring plan van aanpak.

Voorgeschiedenis

- 5 december 2011: Collegebeslissing waarin wordt aangegeven dat het college van burgemeester en schepenen wenst deel te nemen aan de campagne 'klimaatneutrale organisatie 2020'.
- 2013-2018: Bestuursakkoord CD&V-Groen waarin is opgenomen dat het gemeentebestuur zijn verantwoordelijkheid wil opnemen in de strijd tegen klimaatverandering en hiervoor duurzame oplossingen wil bieden.
- 2014-2019: Meerjarig beleidsplan waarin volgende doelstellingen en acties zijn opgenomen:
  - De gemeente streeft naar rationeel energiegebruik en wil gebruik maken van duurzame energie (actieplan nr. 001.004.008).
  - De gemeente stelt een nulmeting, klimaatbeleidsplan en voortgangsrapportage op in het kader van het burgemeestersconvenant (actie nr. 001.004.008.001).
  - De gemeente stelt een broeikasgasinventaris op in het kader van de campagne klimaatneutrale Organisatie 2020 (actie nr. 001.004.008.002).
- 24 februari 2014: Raadsbeslissing om het Burgemeestersconvenant te ondertekenen en de CO2-uitstoot op het gemeentelijk grondgebied tegen 2020 met ten minste 20% terug te dringen.
- 26 januari 2015: Raadsbeslissing ter goedkeuring van het energie- en klimaatactieplan Kempen2020 waarin concrete acties werden opgenomen om de doelstelling om de CO2-uitstoot met ten minste 20% terug te dringen, te behalen.

Feiten en context

- Er is in de gemeente Hulshout een potentieel voor grote windmolens, zoals aangegeven in een provinciale studie.
- Ondertussen namen verschillende gemeente- en provinciebesturen (Turnhout, Beerse, Oud-Turnhout, Oost-Vlaanderen, Limburg…) reeds de beslissing om 20 % directe burgerparticipatie op te leggen aan projecten voor grote windmolens.
- Deze beslissing is ingegeven door de aangevoelde noodzaak om de lasten en lusten m.b.t. hernieuwbare energie in het algemeen en grote windmolens in het bijzonder te herverdelen en meer draagvlak te creëren.
- Deze beslissing zal worden aangevuld met een oproep naar de bedrijven die grote windmolens willen plaatsen en uitbaten om een vrijwillige maar bindende engagementsverklaring te ondertekenen om deze beleidsbeslissing in praktijk te brengen.
- Er is een publieke vraag naar participatie van burgers en lokale besturen in projecten voor hernieuwbare energie met grote windmolens
- Vele windprojectontwikkelaars beschikken vaak over een eigen fincoop die een financiële participatie mogelijk maakt, maar die echter niet voldoet aan de ICA-principes van rechtstreekse participatie, democratie en medebeslissingsrecht.

Juridische gronden

- 15 juli 2005: Gemeentedecreet:
  - artikel 42§1 en 43 omtrent de bevoegdheden van de gemeenteraad.

Argumentatie

Windenergie is een goede vorm van duurzame energie. Windenergie raakt namelijk nooit op en is altijd schoon. Dit in tegenstelling tot fossiele brandstoffen zoals olie, gas en steenkool. Wereldwijd is de vraag naar deze brandstoffen erg groot en groeit maar door. Europa wordt daardoor voor aardolie en aardgas erg afhankelijk van enkele producerende landen. Bovendien zullen de natuurlijke voorraden van deze stoffen ooit opraken, volgens sommigen sneller dan we zouden willen. Om ook in de toekomst onze energiebehoefte veilig te stellen, is het van belang alternatieve technieken voor energieopwekking te ontwikkelen zoals windenergie. Daarnaast is het zo dat door verbranding van fossiele brandstoffen broeikasgassen zoals CO2 (kooldioxide) ontstaan. Deze gassen veroorzaken opwarming van de atmosfeer en dat heeft effecten op het klimaat op aarde. Windenergie heeft die nadelen niet. Windenergie is, na energie uit biomassa, de belangrijkste bron van duurzame energie. Een windturbine gebruikt de kracht van de wind om een elektrische generator aan te drijven en zo elektriciteit op te wekken.

De energiemarkt verandert radicaal door de opkomst van schone energie. Anders dan bij kolen, gas of kernenergie, is de zon en de wind van iedereen. Ook in België hebben tientallen gemeenten duurzame energieplannen opgesteld. Zij werken aan de overgang naar 100 procent lokaal en schoon opgewekte energie. Overal staan energie coöperaties te trappelen om aan de slag te gaan. Energie wordt steeds meer lokaal opgewekt door lokale ondernemers. Dit blijkt heel goed voor de lokale economie, lokale inkomsten, werkgelegenheid, goedkopere energie en het is ook nog eens bevorderlijk voor de gemeenschapszin als bewoners zelf het initiatief nemen of nauw betrokken worden bij energieopwekking. De gemeente heeft bij deze energieomslag een cruciale taak.

Windmolens produceren omgerekend - per oppervlak aan landgebruik en per geïnvesteerde euro - veel meer energie dan zonnepanelen of biomassa. Een gemiddelde moderne windmolen van 2,5 megawatt kan pakweg 1.500 huishoudens van schone stroom voorzien. Lokaal opgewekte energie is ook lokaal zichtbaar en dat is te verdedigen. Wie energie consumeert mag tot op zekere hoogte ook te maken krijgen met de productie daarvan. Maar de lasten en lusten van windmolens moeten eerlijk verdeeld worden. Er is weinig draagvlak voor windmolens, als een projectontwikkelaar daar flink winst mee maakt en de omwonenden helemaal niet. Beter is het als directe omwonenden kunnen meeprofiteren, bijvoorbeeld doordat het windpark (deels) eigendom is van een lokale energie coöperatie.

BESLUIT:

Artikel 1:

De gemeenteraad beslist kennis te nemen van de voorbeelden van de aanpak in diverse gemeente- en provinciebesturen m.b.t. het opleggen van directe burgerparticipatie in de eigendoms- en beheerstructuur van grote windmolens om het lokale draagvlak hiervoor te versterken en daarmee de invulling van het potentieel voor grote windmolens te optimaliseren, en van het voorstel voor een aangepaste aanpak in onze gemeente.

Artikel 2:

De gemeenteraad beslist tot het ondersteunen van de herverdeling van de lasten en lusten van grote windmolens naar volgend model:

- aan de input zijde wordt een rechtstreekse verankering bekomen voor de lokale gemeenschap door te streven naar minstens 20 % rechtstreekse participatie in de eigendoms- en beheersstructuur van grote windturbines voor te behouden aan de lokale gemeenschap en lokale overheden.
  Aan de rechtstreekse participatie is voldaan als de coöperatie voldoet aan de 7 voorwaarden van ICA.
- bovenstaande engagementen zullen worden opgenomen in een vrijwillige, maar bindende overeenkomst die ter ondertekening wordt voorgelegd aan de gekende potentiële uitbaters van grote windmolens om de juridische draagkracht van de gemeenteraadsbeslissing te vergroten. Een model van deze overeenkomst zal in een later dossier worden voorgelegd ter vaststelling
- publieke rechtspersonen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die eigenaar zijn van gronden, gelegen in de binnen het windlocatie geschikt bevonden gebieden, worden opgeroepen om maximale directe lokale participatie na te streven om zo een voorbeeldfunctie te vervullen.

Artikel 3:

Het college van burgemeester en schepenen wordt belast met de verdere uitwerking in samenwerking met de diverse betrokken diensten en mogelijk relevante derden.